

NÁVŠTĚVNÍ DOBA A VSTUPNÉ

V říjnu (stejně jako v dubnu) je otevřeno jen o víkendech a svátcích od 9 do 17 hodin. V květnu a září pak denně od 9 do 17 hodin, od června do srpna pak až do 18 hodin. Poslední prohlídka začíná 45 minut před zavírací dobou. Pro předem objednané skupiny je hrad přístupný po celý rok. Délka prohlídky: 45 minut.

Vstupné: za český výklad zaplatí dospělí 70 Kč, studenti, důchodci, vojsko, invalidé 40 Kč, děti od 3 do 15 let 30 Kč. Studentská sleva je poskytována jen na základě

Takzvaná hladomorna – ve skutečnosti jižní předsunutá bašta hradu.

předloženého studentského průkazu.

Noční prohlídka začíná v době po termínu vyhrazeném pro poslední prohlídku. Musí se dát ovšem dohromady minimálně 10 osob, každá pak zaplatí 250 Kč.

beným příkopem. Dodnes dochovaná věž se vyznačuje k jihu směřujícím ostrým břítem, který sloužil ke srážení nepřátelských střel do stran. V prostorách v patře věže, které jsou návštěvníkům přístupné po točitém schodišti, můžete obdivovat důmyslné umístění střelen, určených k palbě z lehkých děl.

Proč se věži přezdívá hladomorna, pochopíte poté, co se čtvercovým otvorem v podlaží podíváte dolů do temné nepřístupného prostoru. V současnosti je přístup do věže z přízemí, ovšem ten byl probourán až v 19. století. Prostor kolem hlavní věže je chráněn masivní obvodovou hradbou

podkovitého tvaru, z jejíž čelní části se zachovala jen torza.

Tato bašta je jedním z nejlepších dochovaných dokladů pozdněgotického fortifikačního stavitelství a je významná i v rámci širšího středoevropského kontextu. V letech 2002 až 2004 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce a úprava okolí.

Máte-li i po návštěvě hladomorny ještě chvíli času, sejďte se do městečka v podhradí a projděte se podél Sázavy. Vyhlídka z mostu přes řeku vám nabídne jedinečný pohled na hrad zdola, je to ideální místo pro panoramatické zvěčnění Českého Šternberka skrze hledáček fotoaparátu. ●

PAVEL MODRAČKA

Posázaví u Českého Šternberka

Volíme-li za start a cíl Český Šternberk, nabízí se jednoznačně a bez možnosti výběru osmdesátikilometrový cyklokruh po třech značených cyklotrasách, který nám ukáže Sázavu od Hvězdonic po Český Šternberk a přilehlou část Benešovska. Je na něm několik významných i drobných památek (dalších v těsném okolí trasy si v popisu nevšímáme), které příjemně rozdělují putování na menší úseky a odpočinková místa. Zvlněné Benešovsko činí trasu středně obtížnou a průměrný cykloturista ji musí věnovat v této roční době celý „světelný“ den.

Z Českého Šternberka se vydáme po cyklotrase 0073 po proudu Sázavy po místní asfaltové silnici do Poříčka (4), osady na soutoku Křešického potoka a Sázavy, kde odbočí doleva. Místní asfaltka nás vede i půvabným zalesněným údolím proti proudu Křešického potoka. Když les skončí, vystoupáme z údolí vlevo po polní cestě do Draňovic (9). I za nimi pokračujeme polní cestou, která nás opět svede ke Křešickému potoku, pojedeme dálnici D1, narazíme na silnici. Dáme se po ní vpravo vzhůru do Třešňovic (12) s kaplí a kamenným křížem a dál souběžně s dálnicí do Ostředku (16). Po silnici se přehoupneme do Čakova (17), otevřenou krajinou sjedeme do osady Vlkov (19) a zvolna stoupáme do Teplýšovic (22) s kostelem sv. Havla. Stále otevřenou krajinou, na křižovatce silnic rovněž, dojedeme do Okrouhlic (26) a na rozcestí cyklotras na okraji obce se dáme po cyklotrase 0068 vpravo. Po místní silničce zvolna sjíždíme do Petroupimi (28) a za ní po polní cestě mírně

stoupáme do Soběhrd (30) s novorománským kostelem Nanebevzetí P. Marie a novobarokní evangelickou modlitebnou s apsidou a věží; obě stavby pocházejí ze začátku 20. stol. Přes Plhov (31) a Mezihoří (32) jedeme po silnici a pak už polní cestou klesáme do Čerčan (36). Narazíme na silnici na okraji obce a dáme se po ní vpravo s cyklotrasou 19. Stoupáme přes Přestavky u Čerčan (39) a za nimi v závěru příjemně klesáme do Vranova (42) s původně románským kostelem sv. Václava a dál pod dálnicí D1 k Sázavě do Hvězdonic (45). Chvilku jedeme při železniční trati, pak se po lávce dostaneme na druhý břeh Sázavy a proti proudu mírně stoupáme do Chocerad (48). Rekreační obci pod Komorním Hrádkem vévodí zbarokizovaný kostel Nanebevzetí P. Marie. Teď se budeme po pohodlné komunikaci držet řeky Sázavy, projedeme většinou již ztichlými chatovými osadami, narazíme na jediné rozcestí s restaurací Na Mariánci (53) a vjedeme do rozlehlé obce Sázava (58). Dál při Sázavě narazíme na Čertovu brázdou (59), hluboké údolí končící v Sázavě, které podle pověsti vyoral sv. Prokop pluhem, do kterého zapráhl čerta. Opustíme řeku Sázavu a zvolna stoupáme k Talmberku (64) a ještě výš, abychom v závěru sjeli na chvilku zpět k řece do letoviska Rataje n. Sázavou (69). Původně tržová ves byla ve 14. stol. přeměněna v opevněné městečko se dvěma hradu. Opět opouštíme řeku Sázavu, stoupáme do Ježovic (72) a pak už přes Otryby (75) sjíždíme zpátky do Českého Šternberka (80).

TRASA: 1. Český Šternberk – 0073: 2. Třešňovice (12) – 3. Ostředek (16) – 4. Okrouhlice (26) – 0068: 5. Čerčany (36) – 19: 6. Vranov (42) – 7. Chocerady (48) – 8. Sázava (58) – 9. Talmberk, zříc. (64) – 10. Rataje n. Sáz. (69) – Český Šternberk (80)
MAPA: Okolí Prahy, cykloturistická mapa 1:100 000, edice KČT č. 7

zavíme na Čertovu brázdou (59), hluboké údolí končící v Sázavě, které podle pověsti vyoral sv. Prokop pluhem, do kterého zapráhl čerta. Opustíme řeku Sázavu a zvolna stoupáme k Talmberku (64) a ještě výš, abychom v závěru sjeli na chvilku zpět k řece do letoviska Rataje nad Sázavou (69). Původně tržová ves byla ve 14. stol. přeměněna v opevněné městečko se dvěma hradu. Opět opouštíme řeku Sázavu, stoupáme do Ježovic (72) a pak už přes Otryby (75) sjíždíme zpátky do Českého Šternberka (80).

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér